

15702

CHRISTIANI HEROLDI
DISSERTATIO,

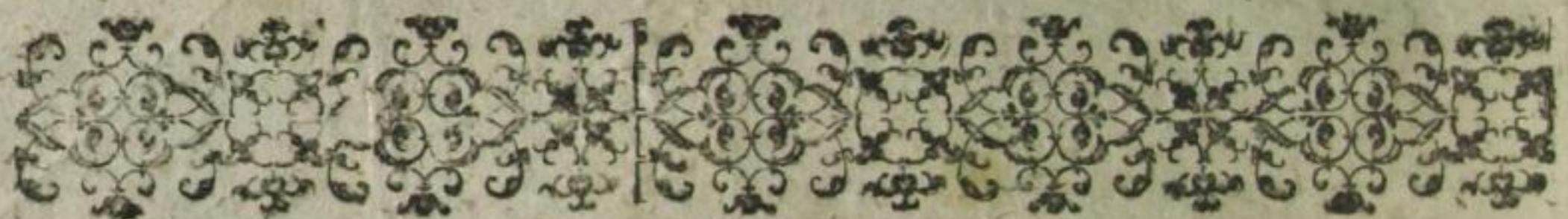
DE PRO-
VOCATIONE
AD JUDICIUM IN
VALLE JOSAPHAT.

NORIBERGÆ,
Typis SIMONIS HALBMAYERI,
M. DC. XXIV.

s. jur. civ.

40,25

et Nobilitate Germanicâ

GENEROSISSIMIS ET EXCELLENTIBUS FRA- TRIBUS GERMANIS

Dn. LEVINO LU- }
DOLPHO } ab Alvensleben
&
Dn. BUSSONI]
in Calwe & Sichtaw, &c.

omnem felicitatem precor

&

memoriam mei

Hoc discursu humiliter
commendo

Christianus Herold

Aus der
Schloßbibliothek zu Meissen
1885

DISSERTATIO HISTORI-
CO-POLITICA,

DE PROVOCATIONE AD JUDICIUM DEI
IN VALLE JOSAPHAT.

Veritas, quæ apud DÆVM, perpetuâ fulgens malaciâ, nunquâm deserenatur: apud mortales sæpius obscuratur, & integris aliquando sâculis reconditur. Si ve à seipsâ caligans Ratio Humana nubem hanc ei inducat, sive crasso peccatorum nostrorum interventu Eclipse in eam experiamur, dum supremum Numen candelabri nostri Lumen aufert & extinguit, Apocal. 2. v. 5. Interim verò Supersticio lippæ, malignâ luce facem præfert palantibus. Quæ veluti sollicita Humanæ lena Curiositatis, mobiles Hominum anxiorum animos variis lenociniis adeò fascinat multoties, ut, quæ credi vult, non tantum facili mangonio ipsis commendet, verùm eos dẽ etiam tenaci & diutino patrocinio commenta sua faciat tutari. Et hæc quidem Ethnicis prænimiâ nimiaq; turbidis cæcitate, quid non persuasit?

A 2

Deos

Deos suos tygridum, cervorum, boum, avium, dracōnū, astrorum, aliarumq; rerum formā exhibuit, ipsisq;, plane qualiter infantibus, illusit icunculis. Supersticio omnia fausta & infesta ab animalibus juxta & inanimatis sumvit: Extra inspexit: Avium voces intellexit:

Philostra-
tus in vita
Apollon.
Tyanei.
Cic. de Di-
vinat.

Earundem volatum (quem tamen sapientissimus Sa-
lomon incognitum sibi fatetur) interpretata est. Hæc
eādem Ignem, Astra, Fulmen, Lucos, Arbores proceras
fecit adorari. Hæc non pugnavit, quoties prohibuit au-
gur; hæc, quoties aruspex sua sit, importunè promta &
audax fuit tota ab ambiguarum sortium arbitrio pen-
dens. Hæc mures Sportulas arrodentes funestum por-
tentare aliquid suspicata; hæc de pullis non esurientibus
contristata est. Porro pollenti conatu quæ glaucomata
eadem nobis facit quotidie? Supersticio fascinat ut alia
peior solvat supersticio. Callum mollissimo superinducit
corporine ex vulnere hiare possit. Dolorosum puerperis
nodum nectere, & eluctantem luci q; maturum par-
tum sistere potest. Manus inspicit, & futuram in callis
rimatur fortunam. Terram mortuosque manes in ex-
ploratione sortium adhibet. Philtrum propinat ut odiū
Vatinianum in insanum vertat furorem. Eadem in-
sanè amantes cane pejus & angue exasperat. Fausta,
infesta, non Deo, sed dio imputat, dū Astra ita suspicit,
ut nunquam ea sit despectura. Lunam cælo deducere,
& messes alibi natas incantamento sibi ut accrescant
facere

Virg. viii.
Eclog. Æ-
neid. vi.

facere conata est. Tangit ulcera & coëunt, cum morbo loquitur, & recedit; iminatur igni, & quiescit.

Hæc denique tantum fide falsa affectare visa est; quantum veram verè credentibus fidem dare posse, divinum effatum est. Illud quippe cum Pyropo communis superstitionis est, ut, sicut ille ignis nomen habet & speciem à se frigidissimus, ita hæc quamvis impiissima, pietatis nomine & specie nobis ubiq' imponat.

Hanc igitur superstitionem per vices variis varie adorti sunt, & nuperrimè meo judicio, magnam ipsius partem, eruditissimus Heinius, doctissimâ de probatione per ignem & aquam Oratione, detergit & detexit. Cui ego succenturiatus, ex illius censu illam protractionem probationem, quæ provocatione ad divinum Tribunal constat, & in veræ fidei & Christianæ innocentiae experimentis haec tenus non infirma est habita. Quæ qualis sit, & quam deceat Christianos, hoc discursu eruere est animus.

Multis ergo retrò seculis frequentatum fuit, & miseri illi, quibus honores, opes aut vitam injusti ademit judicis sententia, vel posterioris contentio, quandoquidem sibi nulla alia contrà potentiam opprimentium restaret appellatio, multoties ad summi Iudicium Iudicis Iudicium & Tribunal provocarent, & evocarent potentiores. Eam citationem, quæ ad certum sèpè diem, sèpè die non definito dicam scripsit judicantibus, fre-

A 3 quenter

quenter provocationem ad Judicium, quod in valle Josaphat celebretur, nuncupaverunt. Nominis latente admodum & obscuro, nisi quod assensu magis scripture, quam testimonio probari possit. Sive ex *Joel. 3. v. 12* Prophetæ dicto: (Consurgant & ascendant gentes in Vallem Josaphat, quia ibi sedebo, ut judicem omnes gentes in circuitu) extremum Iudicium in Valle Josaphat celebratum iri statuerint, quæ quidem D. quoque Chrysostomi est opinio. Sive cum aliis * idem Iudicium in Olivarum monte, ad cuius radices est vallis Josaphat, expectent. Id probare conatur ex Actis Apost. c. i. v. ii Viri Galilæi, quid stasis aspicientes in cælum, hic Iesus &c. Sic veniet quemadmodum vidisti eum, euntem in cælum. Sive, (ut nuperrimè Iurisconsultus quidam Westphalus vult) huic citationi causam dedisse opinentur, liberationem *2 Chron. 18* Josaphati à persecutione Syrorum, ubi in hac valli post redditum Deo gratias egit, & ubi spolia hostium divisit: Sive, quod Christus aggressores suos, ex hac valle, in ipsum irruentes, virtute oris hic prostravit; Sive quod ex eorundem manibus discipulos suos hic eripuit, propterea insolens huc citetur adversarius, ut similem Syris & Iudeis vindictam experiatur: Sive denique ut recordatus, hujus & proximæ Vallis Gehinnon, Iudex, æterni cruciatus memoria à lata sententia deterreatur.

Quic-

Quicquid sit hujus, Etymon parum moramur, quādores certa & Historicorum nec paucorum, nec suspectorum relationibus firma est. Quod sit tot Exempla consternationi aut casui imputamus, nec saeculi, anni & personarū locorumq; nomina edita agnoscimus, aetum scilicet de fide Historicorum est. Neq; tamen, quæ vicario hic stylo ascribam provocationis ad divinum tribunal Exempla, ita facio mea, ut nolim veritatem eorum penes auctores ipsos (meo quidem judicio plerosq; probos) residere.

Istud apud Dionem vetustate in primis notandum de Severiano quodam. Is Hadriani Imperatoris jussu ad supplicium ducebatur. Antequām igitur infamia laqueo jugulandus innecteretur, nullius sceleris sibi conscientius, sed Principis aures ad jus suum surdas cernens, ignem poscit, & thure incenso: Vos, inquit, ô Dii, testor, mē nihil adversus Hadrianum fuisse molitum, cui indignè me persequenti hoc tantum imprecor, ut, cum mori cupiet, non possit. Evaluuit votum, & evenit imprecatio. Imperator ille animam diu agens non invenit, ubi illam protruderet. Sed inter cruciatus & agonem divisus repetitis vocibus clamavit: Quām miserum, mortem appetere, nec mori posse! Ita qui in vito mortem præcipitārat, eadem opera sibi volenti eādem remoratus est. Unum hoc, prisci illius, & gentilis est saeculi; plurā

Exempla
provocati-
onis ad di-
vinum tri-
bunal.

Dion. Cass.
lib. 69.

^{1.} Exemplā

plural longè veritate & severitate nobiliora in Christiano, eò magis in stupenda, quo inter homines magis illuminatos evenere.

² Exemplū.
Fulgos. lib.

I. cap. 6.

Petr. de la

Primuda-

ye tom. I.

del' Academie

Franc. c.

38. Mich. Ri

tzi^o 3. de Re

gib. Hisp. re

fert etiam

Lipf. 2. Mo-

nit. Polit. c.

II. Matth.

Stephan. de

Jurisdict.

lib. 2. p. i. c. 1

membr. 2. n.

189. Ph. Ca-

mer. lib. 3.

Horar. sub-

sec. c. 38.

3. Exemplū.

Fulgos. lib.

L. cap. 6.

Ferdinandus IV. Hispaniae Rex, nobiles duos, Pe-

trum & Iohannem Carvai, alios perduellionis suspe-

tos ex altissimā turri precipites dari jussérat. Qui, ut

ut crimen pernegrarent, nihil apud contumacem magis

quam justum Regem profecerunt. Adducti igitur &

ad adacti ad vertiginosam mortem, ad Tribunal se divi-

num appellare clamarunt; proindeq; ad trigesimum

diem se judicio sistere Rex meminisset. Vadatio sanc-

haec nec tempore nec die fallax fuit. Illuxit quippe Regi

funestus & fastus dies trigesimus, quo cū dormire Rex

domesticis videretur, in fataplane & judicium istud

concessit, juvenis florens annos non plūs 24 & menses

novem natus.

Talis quoq; mors ex eodem more tyrannico alteri in

Gallia Regi Philippo Pulcro, & Clementi V. Rom. Pon-

tif. obvenit. Templariorū ordo diu florēs & Christianis

utilis huic tandem Philippo ob potentiam & aliis de cau-

sis invisus maxime & suspectus est redditus. Itaque

Pontifex ordinis illius Equites omnes, hæreseos, aversæ

nec nominandæ libidinis, læsæ Majestatis & aliorum

In Concilio nefandorum scelerum falso incusatos damnavit. Rex

Viennensi inclementissimæ Clementis sententia veluti carmifex

Año Christi MCCCXI. constitutus non segnius undiq; conquisitos supplicio va-

rio af-

In

Concilio

Viennensi

Año Christi

MCCCXI.

9

rio affecit. Quare tam Rex quam Pontifex a pluribus eorum ad divinum Tribunal citatus est. Quorum unus Neapolitanus in urbe Burdigalâ ad ignem jam adhibendus, conspectis in fenestra Clemente & Philippo altam ad ipsos vocem sustulit: Sævißime Clemens Tyranne, posteaquam inter mortales nullusjam, ad quem appellem, superest locus, pro gravi morte, quâ per tuam injuriam occumbo, ad justum Iudicem Christū, meum appello redemptorem, ante cuius Tribunal Te voco, una cum Philippo isto, ut intra annum illuc compareatis, ubi causam exponā meam, & justissimo probabo Iudici. Videtur & hæc valuisse appellatio. Nam nō multò post, quasi ad vadimonū obeundum ex hac virtute discessit Clemens, quem intervallo non longo Philippus quoq; eo, undē negant redire quenquā secutus est.

Verum eundem Clementem diversimodè citatum in hoc jus ambulasse referunt. Nam & Gualtherus Burgensis, vir doctrina clarus & sanctimonia, jam ante per injuriampulsus EpiscopatuPictaviensi ab Clemente, quamdiu vixit, patienter dedecus pertulit, moriens sepulchro jussit inscribi: (idquè ut Del-Rio opinatur, Exemplo aliorum) Ad justum DEI judicium appello. Quod Elogium Clemens quoque legisse, & tum injuria Burgensi illatæ memoria, tum templarii provocatione territus obiisse dicitur.

Mirum porro quod formula hujus citationis non

B

unina-

*Guaguin:
lib. 7. cap. 5.
hist. Franc.
Item Annal.
de Burgoi-
gne de Guil-
laume Para-
din.lib.2.f.
301. Cam-
pofulgos.lib
1.Papir.Maf
son. Paul.
Æmyl.lib.8.
de Reb. ge-
stis Franc.

4 Exemplū.
Raphael Vo
laterran.an-
thropolog.
l.21.DelRio
disquisit.
Magic. tom
2.lib.4. c. 4.
quaest.4.
Sect.1

uni natione cognita fuit; Sed diversissimis gentibus celebata.

5. Exemplū.
Olaus Ma-
gnus histor.
de gentibus
Septētrion.
lib. 2. c. 20.

*Apud Vestrogothos vir Illustris & Eximus Io-
hannes Thurson, severius quam equius regnolā quē-
dam capite iussit plecti. Qui genibus innixus capite quē
truncandus eidem Satrapae ita valedixit: En mo-
rior, moriorque injuste judicatus, te voco
hac ipsa horā ante tribunal DEI, ut respon-
deas cur me condemnes innocentem. Stu-
pendus, & nimis quam subitus citationis eventus! Sub-
limis ille vir, homine sub gladio cadente & ipse ab equo
corruit, socius ejus factus ante tribunal cæli, quem ini-
què judicaverat in terra.*

6. Exemplū.
Jo. Balæus,
ex Cestriē-
sis, in vitis
Pontif. lib. 7

*Neapoli Anno Christi 1253. Robertus Lincolmen-
sis, cognomine grossetest, celebris illa etate Philosophus
floruit. Hic, cum Innocentii IV. P. P. Rom. avaritiam,
fastus, tyrannidem & alia tetra vitia, tam viva vo-
ce quam scriptis improbaret, ab eo excommunicatus &
ad curiam ciuitatis, injuste tandem damnatus est. A no-
centiaq[ue] Innocentio appellans, Christum judicem
constituit. In ipsius igitur obitu vox clamans in Pa-
pali Curia est audita: Veni, miser, in Judicium
DEI. Sequenti die Papa in lecto exanimis est repertus,
& livida in latere ejus plaga, veluti a fuste.*

7. Exemplū.
Fulgof. lib. 1.
cap. 6. Gou-
lart. 3. vol.

*Liguria, pars nota Italie. Ibi Genuensium triremes
adversus piratas emissæ, biremem Gotolanam cepere.*

In Si-

In Siculorum itaque & Gotholanorum contemptum
 extra Drepanum rectorem biremis noctu furca affi-
 xerunt. Miser ille diu frustra questus nihil unquam se
 Genuensibus nocuisse: ut illos plus odio gentis in trans-
 versum rapi, quam aequitate moveri, mortisq; sua auto-
 rem præcipuum triarchum Genuensem esse vidit, evo-
 cavit illum, ut se intrasextum mensem antè
 Deum Judicem sisteret. Vocatione neutiquam
 irrita. Ligur enim die conditâ ad plures & actorem
 suum abiit, responsurus.

Britannicæ quoq; Insulae & Scotia, similes aliquas
 citationes eventibus simillimis audivere. Ex quibus
 unam addo, ubi nec frater à fratre citando abstinuit.
 Dux Arremoricæ Britanniæ Franciscus, Ægidium fra-
 trem, à consiliariis læse majestatis falso accusatum, in
 carcerem conjecit. Ægidius cum ex fame horam insta-
 refatalem cerneret, advocate, quem per fenestram for-
 tè conspexerat, Franciscano Monacho, jure-jurando
 ipsum adstrinxit, ut fratri nunciaret, intrà quadrage-
 simū diem ad Dei tribunal se sistere meminisset. Fran-
 ciscanus cum Ducem in Normandiæ finibus offendisset,
 fratris mortem, ejusque ad summi Dei judicium appel-
 lationem illi denunciavit. Territus eo nuncio Franci-
 cus, illico male habere cepit, & crescente indies morbo
 ad dictum diem judiciale exspiravit.

In Scotia (Anno Christi 1526.) Patricius quidam

B 2

Hamil-

9. Exemplū.
 Buchan. rer.
 Scot. lib. 14.

du Thresor
 des Histoir.
 admirables.

Balthas. Ex-
 ner. in Valer.
 Max. Chri-
 stiano lib. 7.
 cap. 48.
 8. Exemplū.

Hamiltonius è Iohannis ducis Albini sorore & Comitis Araniæ fratre natus, juvenis ingenio summo & eruditione singulari, conjuratione Sacerdotū oppressus ad Fanum-Andree vivus fuit crematus. Non adeò diu post ejus suppliciū animos hominum conterruit Alexandri Campelli mors. Is erat è Sodalitio Dominicanor. & ipse magno ingenio juvenis. Cum eo Patricius de Scripturæ Sacrae interpretatione sermones sèpè contulerat: ac disserendo eò perduxit, ut omnia prope capita, quæ tūm habebātur paradoxa, vera fateretur. Nihilomin⁹ Alexāder vitæ quām veri cupidior, à suis persuasus, eū publicè accusavit. Patrici⁹, ut erat naturā vehemētior, hanc hominis ambitiosi pravā gloriæ captationē ferre non potuit, sed palam exclamavit: Ego Te, hominū nequissime, qui, quæ nunc damnas, ea vera esse scis, & paucis antè diebus apud me es confessus, ad tribunal Dei vivi in jus voco. Qua uoce Alexander perturbatus, nunquam ex eo die componens fuit, ac non multo post obiit.

Novit & eandem citationem Livonia. Ejus Maginus Magister, (An. Salvatoris 1423) fæminā à se corruptā mercatori cuidābat desponsatū: Quod cum vietata matrimonium mercator, homo ingenuus, recusabat. Iussit itaq; Magnus ille Satrapa, hominē latrociniti accusari. Hanc effictam accusationē secutus est carcer, tortura, sententia, executio. Mercator ad supplicium ductus,

Exemplū
Paulus ab
Eitzen qui
ol. Hä-
bui. nobi-
lis, au. li-
vre de ses
Ethiques
chap. 15.

ductus, diem dixit tertiam Magistro, quia coram tribunali Dei compareret. Citatus vero ille miserum nihilo minus decollavit. Tertia nocte subsequente, ille subitaneo se ex gravimorbo tentari sentit: domesticos itaque et amicos compellans: Orate pro me, inquit, discessum meum jam tamen sentio: Adest hora; in jus Dei ambulo. Et cum dicto exspiravit.

Dedi supra duos Pontifices Clementem V. et Innocentium IV. ad hoc tribunal citatos, Tertium Iuli addo, non reum, sed auctorē in hoc quidem judicio. Is cum per Imperii Legatos apud Henricum II. Regem Galliarū testat⁹ esset, Deū injuriæ fore ultore, ad eumq; se provocare dixisset: Rex annuit, seq; pro tribunali DEI ad futurū spopōdit; ceterū certò se scire, pontificē vadimoniū deserturum.

Tandem Germania nostra supra omnes regiones alias hac subtilissima superstitione hactenus polluta est, et utinam non hodieq; ea polluatur. In eā, Dux quidam Austriacus, cui Rudolphus nomen erat, nobile quem non improbus oderat, comprehendendi, culeo insui, aquisq; mergi jusserat. Is jam de ponte præcipitand⁹, Princeps ex fenestra suppliciū prospectante, intentā voce ita alloquitur: En, te ad inexorabile tribunal Dei justi, quod in valle Josaphat evoco, ibi intra annum te sisste, & cur me insontē hāc lētā extingui morte tibi placuerit, causam ede. Cui Princeps: Præi, & sequar, inquit. Prope igitur finē deducto anno, ejusq;

^{ii Exemplū.}
Arnold.
Clapmar.
lib. I. de jure

^{ii Exemplū}
Felix Mal-
leolus de
Consolat.
iniquè op-
pressorum.

die ultimo cōparente, in castrum quoddam animi causa, discessit, postq; lautum prandium levicula tentatus febri: Heu me miserum, exclamat, promissum me vadimōnium obire necessum est, vadari me sentio, injectā manu invitus ducor, trahor, rapior. Et dictum factum, insimul mortem obit.

13. Exempl.

Mart. Cris.

lib. 2. Annal.

Suevic. pag.

3. cap. 19.

Conradinus ultimus, Sueviæ dux, cum Majorum suorum terras injustè sibi eruptas vindicatum iret, in felici prælio à Carolo Andegavense Duce captus, capitique est damnatus, Anno Christi CΙΟ. CC. XXIX. Hic securi percutiendus, multa de perfidia inimicorum conquestus; causam suam summo Iudici ulti sceleris & parricidii commisit, & ad Christi tribunal provocationem fecit: Neque in ipsius vindiciis justicia divina claudicavit: Carolus enim iste, quamvis aliquandiu prosper, huius injustissimæ cædis in Rege quatuordecim

*Vesperæ Si culæ ponū- annorum juvēne commissæ, pœnas postea dedit gravis- tur ad A. C. simas. Quando in vespere illis Siculis famosissimis ★ cΙΟCC LXXXI vel ut Æmi- tota Insula Sicilia cæde libidinosorum incautorumque lius Ritius, Tilius & Francorum uno temporis (ut ita dicam) ictu est fæde- Helvicus. cΙΟLXXXII. facta, die Domino nostro resurgentifestâ. In quibus ille De quib. le- vespere, quas enarrare hujus non est loci, seqꝫ Francos- ge Æmiliū, Guazzum, que suos, & in Insula imperium perdidit. Cujus rei Fazellum, & in primis nuncium tūm Romanum ad Carolum delatum ejus ani- qui hos ci- Ph. Came mur mirifice turbavit, ut vocem hanc desperatio- rar. Cent. 1. nis & confessionis injustitiae plenissimam proferret: hor. sub. c. 83

Quando,

Quando fortunam mihi adversam esse vis
 Deus, facio ut sensim amittam, quæ brevi
 temporis spatio parta sunt. In Sacello præterea
 Neapolitano, ubi Conradinus Dux sepultus est, locus
 iste, qui cruentum ejus hæsusit, perpetuo etiamnum hu-
 more, veluti innocentiae teste, sudare nec cohiberi posse
 dicitur.

Et sancè memorabilis in hoc Exemplo eventus, ve-
 rūm in eo, quod sequitur, veritas non minus commen-
 dabilis, quam eminens.

Iohannes Hussus & discipulus ejus Hieronymus
 Pragensis, antè duo secula in Concilio Constantiensi hæ-
 reseos damnati & rogo vivi sunt impositi. Eorum u-
 terq; explicitè alter, alter obscurius, veluti ad Dei ju-
 dicium provocavit. Et Hussus quidem ad nomen al-
 ludens suum (quod Bohemis Anserem significat) Ho-
 dié, inquit, Hussum crematis, post centum
 annos Cygnus erit, quem cremare vobis nō
 erit integrum. Hieronymus autem Pragensis ex- *Huss. A.C.
 clamavit: Post Centum annos respōdebitis. ^{1415. Julii}
 die 6. & Hieronym.
 Videtur vero & Hussi & Hieronymi vox omen &
 vaticinium habuisse: Cum post plenum & accurate
 emensum seculum ^{A. C. 1416.} ³⁰ Maji cō-
 incombustibilis iste Lutherus ve-
 luti istis succenturiatus, totum Romano-Catholicum
 cætum scriptis suis exercuerit & afflixerit: meretri-

tria Scholast. Theolog. de libero arbitri. &c. & mox contrà Tezelium concionari cépit.

Lutherus A
 cemq; C. 1516. con-

cemquè Babylonicam calvitie pudendâ spectandam
toti orbi explodendâ exposuerit.

Neque aliquis mihi, cum quodam passionibus obnoxijs scriptore, dicat, Lutheranos hæc comminisci, & in Evangelicæ periodi argumentum superaddere: Cum <sup>*Petrus Mat
thæus Hi
storiogra
phus Gallia
Regis lib.
del' histoire
de la paix
fol. 205.</sup> Catholicissimo-Romanus Historicus [★] non modò hoc confirmet, verùm insuper addat: Bohemos, post cre-
matum Hussum, desiderio ejusdem numismata cudis-
sè, inscriptione postremorum ejus verborum: Post
centum annos respondebitis Deo & mihi;
hocq; termino finito, Martinum Lutherum apparuisse
idem affirmat.

Mitto autem hæc, & minus invidiosa, ex eadem Germaniâ nostrâ, subnecto. Friderico Ænobarbo Im-
^{15 Exemplū.}
^{Just. Lips. 2.}
<sup>monit. po-
lit. cap. II.</sup> peratore Antistes Moguntinus fuit Henricus, vir pius,
tranquillus: suarum rerum: & ideo Romæ accusatus,
ut ineptus sive inutilis muneri, quod gerebat. Accesit Arnoldus, qui poste à in locum ejus venit, & fertur ab ipso Heinrico missus ad purgandum, igni oleum addisse: & purpuratorum quosdam patrum corrupisse, & in se vertisse. Eò ventum, ut Cardinales duo Moguntiam missi de causâ quæsiverint, Henricū damnā-
^{* Anno Ch. rint, abdicārint, Arnoldum illum subrogārint. ★ Hen-}
^{∞ c. LIV.} ricus patienter id ferens, hactenus questus est, ut dice-
ret: Injustè iudicâstis appellō igitur ad Jesum Christum, æquissimum Judicem, ibi me re-
spon-

sponsorum exhibebo; venite. *Ilo joco eludentes: Cum præcesseris, nos sequemur. Profecto factum est.* Nam ille post annum ferè & dimidium fato concessit, & rumore ad aures Cardinalium delato, iterum illudentes: Ecce præcessit, inquit: nos sequemur. Et pauxillo spacio interposito, uterque tam nefando mortis genere obiit, quod fæditate sordidissimum & horribile auditu hic propalare subpudet.

Plura porrò Antistitum ad hoc judicium & citantium & citatorum Exemplare reperire est.

Burchardus Episcopus Halberstadiensis iniquam¹⁶ Exemplū.
diu litem cum Abate Herveldensi Mehinguero fove- Año Christi
rat, super decimis Saxonie, quas Episcopus Monachis^{clo} L I x.
ereptum sibi vindicatum manu magis, quam jure ibat. Lambertus
Nequè spes aut ratio erat valenti adversario resisten- Schafna-
di: Cum Abbas paucis ante mortem diebus Comitem^b burg. Aven-
Palatinum Fridericum ad se vocat, & extrema hæc
mandata ferre Antistiti rogat: Se quidem liteim-,
parem, legem meliorem cédere, atque etiam,,
vitâ cédere. Sed DEUM judicem fore ad quē,,
appellaret. Pararent igitur se ambo, ut causam in,,
tribunali dicerent, ubi gratia & potentia spretis, sola ju-
stitia posset, polleretq;. Neque diu post Abbas ipse febri
obiit. Statimq; Antistes, cum equum concendere vel-
let, ut fulmine ictus concidit, desuitq; in vocibus: Abri-,,
pise ad divinum tribunal, ibi iudicandum. ,,

C

Simile

Simile est, quod de Abbatे Monasterii S. Iacobi a-
pud Leodium indubitata fide traditur.

17 Exemplū
Thom. Cap.
tipratensis
lib. 2. mira-
cul. c. 35. §. 2

Monasterium istud adolescens quidam majoris
Præpositi Consobrinus intraverat. Præpositus hoc audi-
to ad Abbatem mandat; per Clericos juvenem agnatū
remittat. Prohibet Abbatem religio, verū Præpositū
non arcet. Qui fortis satellitum manu juvenem rapit, &
dento cucullo, seculari vestitu redinduit. Abbas cum
Civicatu primoribus Episcopum & adeò totum Clerū
interpellat pro injuria. Episcopus vero nec auditum
Abbatem verbis insuper duriter habet. Tum flexis Ab-
bas genibus modestè ad Præpositum: Deficit mihi
contrà Te, ô Præposite, Judex in terris, ideo-
que Deum summum judicem contrà te
constituo & interrello, ut intrà quadraginta
dies uterque nostrum coram illo compare-
at, sententiam pro meritis accepturus. Præsul,
nil nisi hominem ridet, spernit, repellit. Quadragesimo
autem die Abbas ille circa nonam ex�rat, & ad Iudi-
cem suum properat. Præpositus tum forte in balneo
sedens, campanam pulsari audit, & ex familia quis
sonitus hic esset sciscitur. Respondet quidam ingredi-
ens, pro Abbatē S. Iacobi modo defuncto
pullationem fieri solennem. Nec morā Præpo-
sito in mentem venit, hunc esse diem quadragesimum
sibi possum judicalem. Consternato itaq; animo ad
astan-

astantes dicit: Quid me fiet mox videbitis, illi-
cò morime & coràm summi judicis aspectu,
hodiè comparére oportebit; & cum verbo è,
balneofestinans inter astantium manus animam dirè
ejulantem & vociferantem emittit.

Eiusdem fidei sed diversi eventus exemplum est
Abbatis S. Ioannis in Valenciennis.

Hic Comitem quendam Hanoniæ, Canonicos regu-
lares Ecclesiæ istius expellere & seculares superindu-
cere conantem, appellatione ad divinum judicium ab-
sterruit. Appropinquante enim citationis die, cum
Abbas inciperet infirmari, & se ad hoc forum veluti
præpararet, Comes ille causæ iniquitatem oportune a-
gnovit, nec expectata supremi judicis sententia, cessit.

Non cessit Agrestius Hæreticus. Is Agrestius B.
Columbanum mortuum conviciis plurimis & calum-
niis, præsente Beato Eustachio Abate, lacerarat. Eu-
stachius impatientè ferens hunc canem puto defun-
ti arrodere, his eum verbis in Matisconensi concilio est
allocutus, & ultus: In horum, inquit, præsentia
Sacerdotum te Ego, Columbani discipulus,
successor & assertor istius, cuius tu discipli-
nam & instituta damnas, ad divinum judici-
um cum illo intrà præsentis anni circulum
disceptaturū invito, ut istius Judicis examen
sentias, cuius famulum tuis obrectationibus

¹⁸ Exemplū
Idem Can-
tiprat. d. I.

§. 3.

¹⁹ Exemplū

Joan. Ab-
bas in vitâ
Eustachii,
ejus contem-
poraneus c.
6. citatus à
Del. Rio
Disquis.

Mag. tom.
2. lib. 4. c. 4.

q. 4. Sect. I.

maculare conaris. Admonitioni isti cum locūs
non esset apud Agrestium, citationi sanè apud DEUM
fuit, & ita fuit, ut ante triginta dierum circulum,
priusquam vertentis anni meta compleretur, à servo
suo, quem ipse redemerat, securi percussus, Agrestius
interiret.

20 Exemplū
Crantz. lib.
4. Metro-
pol.

Huic Menuercum Paderbonensem Episcopum
addo. Qui gravi contumelia à Corbejensi quodam
Monacho affectus, ei, Redditurum altissimo
facti rationem, prænunciavit. Risit Monachus,
mortuus Antistes, & alacer ille antè nec malum ul-
lum sentiens Monachus in ipsa hora mortis Episcopi
expiravit. Nostrum quoq; seculum istiusmodi Citati-
onis exemplum unum & alterum nobis suppeditat.

21 Exemplū
Goulard.
au' troisie-
me volumn.
du thresor
des histoir.
admirables.

Fuit ætate nostra in Curia Parlamenti Parisi-
ensis vir insignis, cognomine Gontier, qui causam agi-
tabat satis arduam. Omnes tamen Iurisperiti, inten-
tionem ipsius intentionem optimè in jure fundata esse
expendentes, ipsum de victoriâ securum esse jube-
bant. Adversarius vero ejus de lure suo desperabun-
dus rabulam quendam famosum conduxit. Hic patro-
cinium ejus suscipiens, tanto in agendo usus est artificio,
ut tritum istud verificaret:

Tort bien mené rend bon droit et inutile.
Gontier porro Advocato isti obviam factus, nequitiam
ipsi suam non perfunctorie exprobrans, demum ad-
junxit

junxit: Injuria quidem ista mihi diu molestiam non facesset, mox. n. me habiturus spero gratiorem hæreditatem in Paradiso, præ Parisiensis hâc, quâm iniqüitas mihi tua ademit in terrâ istâ, quæ Justitiam mihi denegat; Certus tanè sum, Divinâ illam Justitiam in cælesti curiâ à meis staturam partibus, ubi nec corruptio nec favor, nec Personarum pollet aspectus. Dicam igitur tibi scribo, ut intra tres menses compareas corâm magno Judice, illic, ubi spero fore revisionem nostrorum actorum. Cæterùm Advocatus hanc Citationem Gontieri imputans indignationi adeò nihil eam fecit, ut cum paulo post ordinarius Curiae procurator nomine Chauvelin animam ageret, Advocatus ille per jocum diceret: Chauvelin plaidera pour moyen L'autre monde, id est, Chauvelinus pro me causam dicet in altero mundo. Verùm adveniente Citationis termino, Mors, supremi tabellio, advocatum obtorto collo sine ulla termini prolatione ad Iudicium Iudicem supremum pertraxit.

Novissimum denique ex Daniâ Exemplum à fide dignis mihi relatum est.

Erat, inquit populares, Vippurgi in Daniâ nostrâ, vir nobilis primarius Thomas Fassi, ex antiqua familia. Is inter quæstores suos unum habebat

in primis opulentum. Quare varia retia tendebat, ut
frui aurea ista præda posset. Cum diu frustra fuisset,
hac tandem occasione voti se compotem fieri posse cre-
debat: Quæstor iste cum Nobili commissatus per erro-
rē Nobilis gladium pro suo arripuit, secumq; asportavit.
Hic nobilis statim homines certos ad ipsū a b legare, qui
furti eum arguerent, & gladium Domini repeterent.
Ille vero sibi bene conscius & constans, Furtum hoc esse
negavit, Agnoscere autem se errorem dixit, & gladi-
um hic factum tectum reddere, adeoq; eundem erro-
rem deprecari. Nihil obtinuit apud hominem opibus
ipsius pertinaciter inhiantem, suspendio igitur indigno-
ritatam ipsum finire oportuit. Miser quæstor circum-
spiciens & ab omni Iustitiā nudum servidens, ipsum
Nobilem ad DEI evocat Iudicium, idq; intrā annum.
Sancè non modo Nobilis eo anno decepit, verū novo-
& horrendo exemplo totius familiæ istius Fassiorum
reliquiæ jam modò sunt everritæ.

Desino, & narrationibus his variè attonitus, plu-
ra, quæ tamen non deessent, non addo.

Relata igitur, & ex fidis auctoribus hūc transcri-
pta, quo loco habebimus? An tot & tam diversos Hi-
storiographos mendacii universos arguemus? An ve-
rō hoc, Regibus, Principibus, Nobilibus, Religiosis, sum-
mis, imis, quod accidit, omne perturbationi cuidam &
animi horror transcribemus? An affirmabimus sin-
gulos,

12

gulos istos certis annis, mensibus, diebus imo & horis
statis, absq; divina dispensatione emori potuisse? Imo
Deum infinitè justum & hic intervenisse statuimus.
Non quod superstitione evocatione adactus, tribunal,
demum suus ascendere debuerit, sed quomodo non
provocatus etiā, innocentes s̄apē s̄apēq; est tuitus; nam
& extra hos casus, à seipso evidenter & miraculose
semper justitiam exercuit; cuius rei non impertinet
exemplum pr̄eter vetera aspergam unicunq;

Iohan. Cameton. Glascuræ Episcop. in sua dictionis a-
gricolas, multa crudelitatis Exempla ipse ediderat; mul-
ta per eos, quorū in manu summarerū erat, patranda
curaverat; ut Dominis iniquo judicio circū ventis, bona
ad eum redirent, omniumq; que populariter fiebant,
hactenus aut auctor, aut fautor credebatur. Pridie
Natalem Christi, cum in villa quādam sua, ad septē
milia passuum à Glascua distante, quiesceret, Vo-
cem ingentem audire visus, se ad Tribunal
Christi ut causam diceret, vocantis. Ex ea
repentina perturbatione somno excussus, famulos ex-
citat, illatoq; lumine assidere jubet. Ipse libro in manum
sumto cum legere cepisset, eadem iterū vox omnium
animos stupore desixit. Deinde, cum longè vehemen-
tius atq; horribilius insonuisset, Episcopus, ingentigemis-
tu edito, lingua exerta, mortuus in lecto est inventus.
*Ex hoc videmus Divinam vindictam non propoca-
tionis*

Exemplū
Buchan lib.
Rer. Sco-
tic.

tionis nec nostræ vocis egere, sed strectè calculum ponamus, Iustitiam semper apud DEUM, iustitium autem nunquam esse.

Del-Rio d.
libr. & cap. Urgeant tamen alii: Annon licita erit provocatio, si quis per injustitiam oppressus, hoc faciat, vel ut Innocentia ejus appareat, nec infamia gravetur familia; aut ut mundus tali Tyranno libetur, ut tyrannus resipiscat, & terrore percussus pœnitiat, desinatq; ab oppressione & concusione miserorum?

Sane, Sane. Si citrà odium aut vindictæ cupiditatem, vel impatientiam, superstitionem, iram & desperationem vel aliam passionem vitiosam, DEO causam nostram commendemus, ipsiq; vindictam tribuamus, & pio animo hosti futuram pœnam denunciemus, ut pœnitentiam agat, licet id egerimus. Et tales forte Sanctorum hominum voces, qui DEI judicium in rebus controversis aut injuriis adhibuerunt. Ut,

Genes. 16. vers. cum Sara Abrahæ suo dicit: Judicet Dominus inter me & Te. Et David ad Saulem: Judicet Dominus inter me & Te, & ulciscatur me

I Reg. 24.
Psal. 13. minus ex te: Cujus etiam Psalmi innocuis imprecationibus sunt referti. Quim & septē Martyrum Mac-

Lib. 2 Mac-
chab. c. 7.
v. 17. & 19. chabæorum prophetia vim imprecationis & citationis habere videtur: Quando quintus eorum ait tyranno: Noli putare genus nostrum à DEO esse derelictum: tu autem patienter sustine, & videbis magnam potestatem ipsius, qualiter te &

te & Semen tuum torquebit. *Et sextus*: Tu
ne existimes, Tibi impunè futurum, quod
contrà DEUM pugnare tentaveris. *Ita Apo-*
stolus quoqz gentium Alexandro ærario imprecatur: ^{2. Timoth.}
^{4. v. 15.}
Reddat illi Dominus secundùm opera sua.
Et sancti Novi Testamenti Martyres in Apocalypsi
ad DEUM clamant: usquequò, Domine, non
judicas, & non vindicas sanguinem nostrū ^{Apoc. 6. v.} _{10.}
de his qui habitant in terrā? *Verūm, ut ut sub-*
indē à sanctis quibusdam Dñe istiusmodi sint auditæ,
periculosisſimum tamen est homini non compertæ san-
ctitatis, hos imitari. *Quid enim si istis, quantumvis*
piis, non de DEI sed de suā voluntate hæc exciderint,
sicut & Paulus aliquoties ait: Non Dominus,
sed Ego vobis dico. &c? *Quid si vel amore*
vitæ, vel vindictæ cupiditate persuasus reus injuri-
am se perpessum existimet, cùm nihil minus sit?
Quare non potest non in superstitionis parte esse, ne-
dum ut ullo modo actus sit meritorius, quod quidam
vir eruditissimus dicit, si istiusmodi citationes quo-
tidiè & licetè, inter præsertim vivos & porro Vi-
cturos frequententur, quibus DEUS tentatur po-
tiūs, quam voluntas Ejus exploratur, quæqz nullo le-
gitimo usu; sed vulgi superstitionis observatione in-
troductæ sunt, inde vulgares probationes luculē-
ter appellatæ. Igitur & pænis extraordinariis aliquan- ^{in Decretal.} _{Gregor. lib.}
D. doco- ^{s. tit. 35.} Julius Cl.

rus de arbitrio Judicis
lib. 2. cent.
4. c. 388. in
fin. Meno-
chius cen-
set arbitra-
riā pœna
puniendos.

do coerciti, qui superftitione Numinis alios terruerunt.
Quorum unus, Carlesus appellatus, fuit positus ad cate-
nam infamem, Mediolani anno 1553. 10. April. Et
alius quidam Thæmus mantellus, qui transmisera-
quoddam præceptum, sub nomine Domini nostri JESU
CHRISTI, jussus fuit renunciare præcepto, & fusi-
gari, An. 1556. 10 Septemb. Tantum de superftitione
Probationis hujus, quo ad citantes, operæ præcium, puto,
erit, pro citatis aliquas cautelas addere.

Quicunq; itaq; de alicujus vita aut fama per ju-
stam jure & legibus firmatam satis statuentes senten-
tiam, nihilominus à contumacibus ad Divinum evo-
cantur judicium, si quidem justè se judicasse, nulli du-
bitent, & id sit in propatulo, nec ullum dubium restet
aut de sententiæ equitate aut veritate facti, innocen-
ti & constanti animo Citationem & devotiones quas-
cunq; securè * contemnere possunt. Imò præmium non
pœna, administratæ justitiae gratiâ insuper ipsis à
DEO est expectandum, cùm DEO nulla gratiæ
victima, quàm homonocens, possit immo-
lari, teste Seneca.

24 Exemplū
Exemplum
contemtæ
Citationis
apud Jovi-
um.

Gundizalus Ferdinandus de Corduba (ut in
vita ejus est) imperator militum, cum Tarentum obsi-
dens maleficū quendam seditiosumq; militem ad sup-
plicium duci jussisset; illeq; multūm reluctatus, iniquis-
simè se damnari vociferaretur, & proinde Gonsalviæ
addi-

ad dicendam causam ad DEI maximi tribunal magna voce citaret: Vade, inquit Gonsalvus festinaq; confisus optimo Judici, & causam instrue; Nam ibi pro me aderit, qui oportunè respōdeat Alfonsus frater, qui nuper ex Serrâ vermegia in cœlum contendit. Tam enim Gonzalvo nunciatum fuerat, fratrem à Mauris circumventum dignam forti pioq; duce mortem oppetiisse. Sic ille merito nebulonem injustè provocantem contempsit. Sic omnes Iusti Iudices masculine & confidenter, superstitionis quoscunq; possunt spernere. Hactenus ille. Quia vero səpiùs factum, ut qui ex allegatis & probatis no-
 centes videbantur, eos prorsus innoxios fuisse compertum sit postea, recte Iudices & quicunq; alii faciunt, si (quoniam non hominis sed DEI judicium ju-
 dicant) diligenter iterum omnia momenta, & quæ-
 cunq; ad veri indagationem pertinent, examinent, ac perpendant; & (si ita res fert) reum interim in custo-
 dia vel pœna vel innocentia servent: ut aut re tracte-
 tur sententia, aut maturiore consilio confirmetur: Idq;
 præsertim, quando Iudex aliquam perturbationem a-
 nimi sensit, quæ ad damnandum vel movit omnino,
 vel ad citius damnandum movit; vel non usq; adeo
 certa est Sententiæ Iustitia, ut non supersit contrarii
 probabilis metus.

2 Paralip.
19. v. 6. & 7.

Del-Rio, d.
loc. 6.

Ultimo, Quid in his deniq; necessitatibus extremis,

D 2

conclu-

conclamatis omnino rebus, unicuique Christianum nomen professo optimum & tutissimum factosit, aperte jam edisseram.

Iudeis præceptum erat, ne aliter Tabernaculum Domini exstruerent, quam secundum συναγέραις ipsi in monte demonstratam: Ita in corde nostro, quod Christi templum est, nihil placere Deo potest, nisi quod Christum tam in vita, quam in morte exprimit & imitatur. Itaque si pie mori desideras, morte Christi morere, & beatissimam morte perfungēris. Alii à Sanctis, Dominico, Francisco, & ceteris mori discant & vivere; Tu Christum Doctorem Tibi elige & Archetypum, cuius regulæ conformiter opereris, patiaris & moriaris. Ille serpens in ligno est, ad cuius aspectum mortis enecatur venenum; Ille enim solus est, quem tutò beatis vestigiis omnes mortales sequuntur: in ipso omnis bona vita, patientia & mortis norma est expressissima; quicquid aliter vivitur aut fit, perperam agitur & impie.

Pietas igitur, Patientia & Misericordia ipsa, Salvator noster JESUS CHRISTUS ignominioso ligno cruentatis affixus clavis, & Sanctissimi suis vulneribus sanguinem fundens innocentissimum, totoque Corpore indignissimæ expositus patientia, in ipso Mortis beatissimæ articulo contumelias iniquissimas & injurias.

Cassianus: longè acerrimas sustinuit & patienter tulit. Cumque impensus gessit in piissimi illi jugi ipsum contumeliâ afficere, omni convicio pro-

scio proscindere, patientiamq; extorquere nihil facerent ^{eruce mori-}
 reliqui, Ille non minus pro Carnificum suorum salute ^{ens, ita no-}
 anxius fuit, dum magis eum ipsorum damnatio, quam ^{stros debe-}
^{mus compo-}
 nere mores. ^{nere}
 inusta exprobratio torsit. Igitur pro omni injuria septem ^{Johann von}
 illas salvificas & misericordiae abundantis plenissimas ^{Staupiz/}
 voces reddidit & effatus est: Inter quas primum & ^{in der nachs}
 potissimum verbum ad Patrem suum cœlestem, pro ^{folg desz wile}
 ipsorum, qui eum lacinassent, conversione & salute e-
 misit: Pater, inquit, dimitte illis; non enim sci-
 unt, quid faciunt. o Salutiferum & omni dulce- ^{Hæc ex}
 dine refertissimum verbum! o altissimam omnis Inju- ^{Staupitii d.}
 stiæ victoriam! Cælum prius & terra transibunt,
 quam ut sine victoria abeat, qui hoc argumento inju-
 stos suos adversarios oppugnat. Christi hoc primum
 verbum, prima in aracrucis fuit oblatio: potissima hæc
 Tibi vox sit, quicunq; inter injurias injustè judicanti-
 um cogeris exspirare. Pater, inquit, Christus. Tu idem
 DEUM Patrem voca, orans pro inimicis. Dic DEO
 tuo: Tu Pater æternus DEUS: Tu futuræ vitæ Pater:
 Tu Paternoster & redemptor, hoc nomen tuum à prin-
 cipio. Tu Israëli Pater es factus. Præ hoc paterno no-
 mine omnis fugit creatura. Coram hoc paterno nomine
 omne falsum confunditur & evanescit inustum; Co-
 ram hoc Paterno nomine omne prosternitur iniquum.
 Hoc sanctissimum nomen in agone cogita & pronun-
 cia, & omnem causam tuam DEO exposuisti, qui

omnes tuas ærumnas jam in cogitato & numerato ha-
bet, Teque sine te conservat.

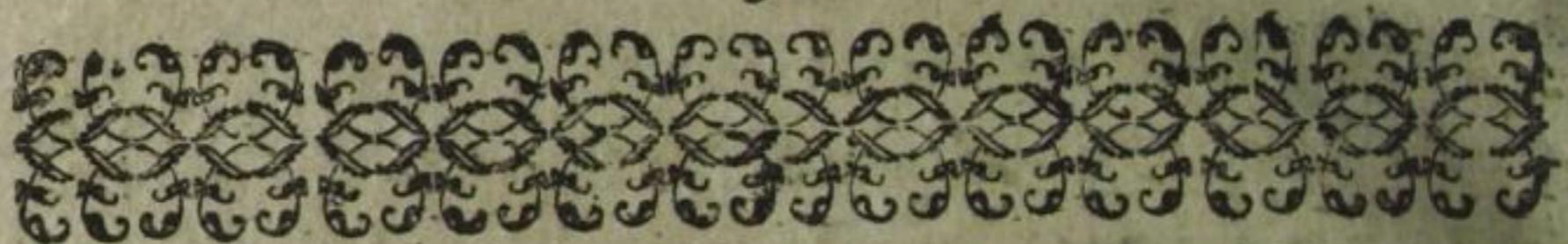
Dimitte illis, inquit Christus. Brevis vocis gra-
tia longè maxima. Quicunque remittit, illi remittitur;
quicunque retinet, illi retinetur. Sic itaque age, Mi^{hi} Christi-
ane, Pateris, & injustè pateris? dimitte injuriam infe-
rentibus. Dimitte, Honorem, opes & vitam tibi extor-
quentibus. Dimitte omnibus adversariis, & firmiter
confide, impossibile esse, ut DEUS non remittat peccata
illi, qui ignoscit suis contrariis. Noli hanc ultimam vi-
tæ horam Tibi facere dubiam adversarios vindican-
do: sed beatam Tibi illam effice, pro adversario orando.
Per patientiam (inquit Apostolus ad Hebr. II. v. 2. 3.)
curramus ad propositum nobis certamen,
adspicientes in autorem fidei & Consumma-
torem JESUM, qui proposito sibi gaudio su-
stинuit crucē, confusione contemta, atque in
dextera sedis DEI sedit. Recogitate enim eū,
qui tales sustinuit à peccatoribus adversus
semetipsum contradictionem, ut non fati-
gemi, animis vestris deficientes.

Porrò, Nesciunt enim, quid faciunt: inquit
Salvator. Non quod ignorarent peccati qualitatem, sed
quod nondum cogitarent pœna securitæ gravitatem.
Non. n. excusatur Iudeorum malitiosorum ignorantia;
sed non cessat Christi vulnerati Misericordia. Eodem
loco

loco Tibi sunt adversarii cui iniqüi. Palant illi in ini-
 quitate suā. & quantum in DEUM peccent, quanta
 ipsos pæna maneat, pro innocentia læsa, planè igno-
 rant. Cum Christo igitur tuo miserere ignorantiae ipso-
 rum, & malitiei injustorum noli recordari. Plus Te
 cruciet inimici tui peccatum, quam tormentum ab ipso
 Tibi illatum. Christianorum enim vindicta esse de-
 bet, ut salventur, qui ipsos injuriā affecerunt. Ora igit-
 tur pro cæcis, nec vindica quod in Te caligine Injustitiae
 suæ arietarunt. Non innocentior es Christo tuo;
 non dignior. Ille tamen iniquo supplicio affectus est, &
 quis scit an Tu non dignè patiaris? Si supplicium non
 hoc facto, alio fortassis non minus gravi, sed magis oc-
 culto es meritus. Si verò innocentes, in silentio expe-
 ñta, & pænas oportunè DEO suo dabit antagonista.
 Tu verò tūm justum Iudicem urges, simul infinitas
 tuas transgressiones vis puniri. nam quomodo remittet
 ille tibi infinita, qui fratri tuo exiguum condonare de-
 rectas? Tandem, Iustitiae divinæ nullo nomenclatore
 aut monitore opus est. Permittamus eam sibi, & etiam
 non advocata, non cogitata, non inclamata aderit, ma-
 turimo supplicio oppressura injustos, & beatissimo pa-
 trocinio assertura innocentes. Nos verò dignos nos pa-
 tientiā Christi nostri exhibeamus, sanctissimam &
 illibatam ipsius regulam ubiq̄ & semper exprimentes.

DIXI.

AD

AD REGES, PRINCIPES, JUDI-
CES TERRÆ, σκάζων.

Rgò monarchæ maxumi urbis at-
(que Orbis,
LVos Principes, vos Judices; mementote
Hinc JOSAPHATI vallis, & TRIBUNALIS,
Quod nemo declinare, nemo subterfu-
gere habet, Δικαίας τὰς κρίσεις δικαιούντες,
Injuriam facitote protinus nulli:
Sit ἀπροσωπόληπτος ἡ Δίκη vostra.
A valle nil metuetis, aut tribunali
Illo tremendo, ut Urbs, & orbis illapsus
Minitetur extremam ruinam, & in crudum
Chaos redire: nil timebitis, Reges,
Nil principes, nil judices; monarchæque.

G. REMUS JC.

FINIS

Dresden Cir 440, 25